

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva drav. banovine

»OBRTNI VESTNIK« izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane: celoletno Din 40.— polletno Din 20.— posamezna številka Din 2.—	GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, CANKARJEVO NABREŽJE 9.	Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski do- voljeni le z navedbo vira. Številka pri poštni hranilnici, podruž- nice v Ljubljani 10.860.
--	---	---

XIX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 18. MAJA 1936.

ŠTEV. 10.

Boj jetiki!

Med obrtništvom obolenja za jetiko niso tako redka kot bi si mislili. Slabi življenjski pogoji in pomanjkanje, večinoma še neurejene in nehigijske delavnice ter težko in odgovorno delo so pogoj za širjenje jetike. Jetiko povzročajo in širijo kužne gljivice, bacili, ki jih odprto-bolni trosijo okoli in se tam, kjer najdejo ugodno mesto stalno vzdržijo. Takih bolnikov je v naši banovini nad 10.000. Na enega kužnega pride pri nas najmanj 5 nekužnih, toda še vedno aktivno za jetiko bolnih, ki bi potrebovali rednega zdravljenja in skrbne nege. Če vračunamo še ogrožene svoje obolenih, dobimo najmanj 150.000 ljudi, ki so pri nas posredno ali neposredno prizadeti po jetiki. In vendar je pri nas 65% prebivalstva, ki za primer bolezni kot n. pr. jetike, ni primerno zavarovano, temveč je večinoma navezano le na lastna nezadostna sredstva.

Iz vseh teh razlogov bomo razumeli potrebo čim sistematičnejšega zatiranja jetike. Vedeti moramo: da se prej ali slej vsi okužimo s klicami jetike, da vsi lahko zbolimo za jetiko, da v bolezni lahko postanemo

vir okuženja za druge — in da je le od urejenega življenja posameznika odvisno, dali bo zbolel in potem dalje širil bolezen, ali ne.

Duševo in telesno zdravje poedinca zavisi torej od zdravstveno urejenega življenja. Zato je potreben primeren pouk, zato so potrebne institucije in bolnice, ki nepoučene spoznavajo s tem zlom, ki bolne zdravijo in tako preprečujejo širjenje jetike.

Pri nas je organizacija borbe proti jetiki šele na začetni stopnji. Komaj vsako leto nekaj dni je določenih za intenzivno propagando proti jetiki, to so dnevi od 17. do 24. maja vsakega leta. V teh dneh naj bodo vse naše razpoložljive moči v borbi proti tej človeški morilki. Zboljšanje prehrane, saniranje stanovanjskih nepravil je mogoče le z zadostnim zaslužkom, ki je navadno izraz socialno pravične urejene družbe in povoljnih splošnih gospodarskih prilik. To so vprašanja, ki se tičejo nas vseh, zato smo vezani sodelovati ter pomagati v borbi proti jetiki.

Obrtniški pokojninski fond kraljevine Jugoslavije

Zveza obrtnih društev za dravsko banovino v Ljubljani je prejela z dopisom 170 od 23. marca t. l. od Zanatlijskega penzijskega fonda Kraljevine Jugoslavije v Beogradu poveljstvo, da uvede v misel tega ustanovljenega pokojninskega fonda za obrtnike tudi v dravski banovini to prepotrebno in koristno ustanovo. Zveza je pravila tega fonda proučila in našla, da je za naše obrtništvo, ki hoče na starost biti preskrbljeno, ta ustanova vsakomur koristna.

Z ozirom na specialne prilike dravske banovine bo Zveza prevzela zavarovanje obrtnikov v tem fondu za ves teritorij dravske banovine in sicer v okvirju pravil in statutov imenovanega fonda.

Kar se tiče nabranega kapitala v dravski banovini, se bo plasiral v posojila in nepremičnine v dravski banovini.

Pozivamo naše obrtništvo, ki želi biti na starost zavarovano in hoče preskrbeti svoje otroke ter svoje družine v slučaju nesreče, smrti itd., da takoj piše Zvezi obrtnih društev v Ljubljani (Beethovnova ulica 10), ki mu bo poslala vsa podrobna navodila za vpis v članstvo.

Priobčujemo izvleček iz pravil tega fonda, da se zainteresirano obrtništvo more natančneje poučiti o dolžnosti in pravicah člana obrtniškega pokojninskega fonda.

IZVLEČEK IZ PRAVIL.

Splošna ureditev.

1. Ustanovitev: Ustanovljen l. 1898. na inicijativno naprednih obrtnikov.
2. Razširjenje delokroga: Od 22. novembra 1935 je razširjen delokrog na teritoriju cele kraljevine Jugoslavije z izmenom pravil iz popolnoma novih in modernih sistemov pokojninskega

zavarovanja, urejenega po načelih zavarovalne matematike.

3. Zakonska ureditev: Po zakonu o obrtih od l. 1910., čl. 97. v zvezi zakona o obrtih od 1931. l., § 440. Spremembe ureditve fonda in sistema zavarovanja je odobril minister trgovine in industrije z rešitvijo štev. III-39.473/935 od 22. novembra 1935.

4. Državno subvencioniranje: Obrtniški pokojninski fond uživa stalno državno subvencijo v zneske Din 50.000 letno, ki je stalno predpisana po zakonu.

5. Notranja ureditev: Člani volijo upravni in nadzorni odbor. Fond je pod kontrolo ministra trgovine in industrije, ki ima pri fondu postavljenega komisarja in po enega strokovnjaka, delegiranega v upravni in nadzorni odbor.

6. Osnove ureditve: 1. načelo nedeljivosti dobička; 2. načelo vzajemnosti, solidarnosti in tovarištva; 3. načelo sigurne kontrole na strogo računski bazi; 4. načelo neposrednega plasiranja kapitala, predvsem z dajanjem cenjenih posojil zavarovanim članom; 5. načelo čuvanja članskih pravic v slučaju trenutnih poslovnih nepravil, brez plačanih vlog do največ 5 let; 6. socialni smoter zavarovanja, s tem, da so v vseh slučajih vzeti v poseben obzir ekonomsko slabši in siromašni ter oni člani z veliko družino.

Obstajajo trije sistemi zavarovanja:

- I. Zavarovanje za pokojnino.
- II. Zavarovanje kapitala moškemu ter dote ženskemu naraščanju.
- III. Zavarovanje za rento z družinskim varčevanjem.

I. Zavarovanje za pokojnino.

1. Zavarovanje pokojnine obsega: invalidsko pokojnino in rento za slučajčasne nesposobnosti za delo; posebno pokojnino, ako zdrav član doživi predpisani rok plačevanja; družinsko pokojnino vdovi in deci za slučaj smrti člana.

2. Redni član lahko postane vsak obrtnik, ki si zavaruje pokojnino v dobi od 20. do 55. leta in to najmanj 3600 in največ 36.000 Din letno.

3. Premijske vloge se plačujejo v naprej mesečno ali za več mesecev osebno ali s pošto položnico.

Za izračunanje višine premijskih vlog po tarifi se mora prej določiti:

- a) višina letne penzije, za katero se zavaruje;
- b) leto starosti osebe, ki zavaruje;
- c) prvo ali drugo pokojninsko tarifo.

4. Razlika med prvo in drugo tarifo je sledeča:

a) po prvi tarifi doseže član pravico na pokojnino brez zdravniškega pregleda po 15 letih članstva, čim dovrši 60 let starosti, lahko pa prej, ako je že 30 let včlanjen;

b) po drugi tarifi doseže član pravico do pokojnine, brez zdravniškega pregleda po 15 letih članstva, ako doseže 65 let starosti, prej pa lahko, ako je že 40 let včlanjen.

Osnovna najmanjša pokojnina člana po 5 letih članstva znaša 30% od zavarovane pokojnine za obe tarifi, ali po prvih petih letih se pokojnina veča, po prvi tarifi z 2,8%, a po drugi 2% za vsako leto do polne pokojnine. Pokojnina se vedno določuje sorazmerno po številu let članstva.

5. Na podlagi pokojninskega zavarovanja imajo pravico:

- a) zavarovan član do svoje smrti na osebno in invalidsko pokojnino;
- b) žena do poroke ali smrti na pokojnino za vdove;
- c) deca do 20 let na pokojnino za sirote;
- d) ubožni starši člana imajo pravico do podpore, ako član ni zapustil niti žene niti dece.

6. Čas čakanja. Preden dovrši zavarovane 5 let članstva, ne more imeti pravice do pokojnine, pač pa, ako zavarovani član umre, se njegovi rodbini vrne 90% od vplačanih vlog.

Izjemoma ima član ali družina pravico do rente, ako se je po treh letih plačevanja član slučajno ponesrečil.

7. Po končanih 5 letih plačevanja doseže zavarovani član pravico do invalidske pokojnine v slučajučasne nesposobnosti do dela (po 3 letih članstva tudi v slučaju nesreče).

Pokojnina znaša 30% od zavarovane penzije za prvih pet let in raste vsako leto za 2,8% po prvi tarifi ter 2% po drugi tarifi.

8. Pravice žene in dece.

Po polnih petih letih plačevanja dosežejo žena in deca pravico do družinske pokojnine v slučaju smrti zavarovanega člana (po treh letih vsled nesrečne smrti).

Pokojnina znaša za vdovo 60% od one pokojnine, katero je član užival ali bi imel pravico uživanja, ko bi ostal živ. Vsak otrok ima pravico na pokojnino za sirote po 15% in vsi otroci skupaj 45% od zavarovane pokojnine. Otroci brez očeta in matere imajo pravico vsak po 30% ali skupno vsa deca 90% od zavarovane pokojnine.

Skupna pokojnina vdove in dece ne sme preiti preko 100% od zavarovane pokojnine. Žena in deca, ki so povzročili smrt zavarovanca, izgubijo vse pravice do pokojnine.

9. Osebna pokojnina člana za slučaj doživetja.

Pravico do osebne pokojnine doseže zdrav član brez zdravniškega pregleda po prvi tarifi po 15 letih včlanjenja, čim dovrši 60 let, pa tudi prej, ako ima 30 let vplačanih vlog. Po drugi tarifi doseže iste pravice po 15 letih članstva, čim dovrši 65 let starosti, pa tudi prej, ako je vplačeval 40 let svoje vloge.

Osnovna pokojnina znaša za prvih pet let 30% od zavarovane pokojnine ter raste kot invalidska do polne pokojnine.

10. Odpravnina in odkup pokojnine. Osebe, ki dosežejo pravico do pokojnine, lahko prej-

Ne odlašajte s plačevanjem naročnine

mejo odpravnino enkrat za vselej v višini 3letne pokojnine.

11. **Pokojnina se ne more zastaviti**, niti se je ne more prepovedati ali zarubiti.

12. **Začasno prenehanje članskih pravic.** Zavarovani član, ki ne more plačevati vlog vsled trenutno slabih materialnih sredstev, lahko zahteva, da mu članske pravice začasno prenehajo do največ 5 let, brez plačevanja vlog in brez izgub pravice. Začasno prenehanje se lahko zahteva v roku 9 mesecev od zadnje vplačane mesečne vloge.

Ko se doseže rok začasne ustavitve, se lahko nadaljuje z odplačevanjem ali ako je siromašen, lahko zahteva vrnitev polovice čistih vplačanih vlog. Ako se ne zahteva začasne ustavitve in se ne plača zaostalih vlog, se zgubi pravico do pokojnine po 9 mesecih od zadnje vplačane vloge.

13. **Dodatki k osnovni pokojnini.** Ker se dobiček ne razdeljuje, prehajajo vsi presežki v rezervne fondе. Ž ozirom na višino letnih presežkov se odobravajo posebni dodatki k osnovni pokojnini.

14. **Premijske vloge se vplačujejo** z ozirom na leta obrtnikov, ko pristopijo k zavarovanju in ž ozirom na prvo ali drugo, po lastni volji izbrano tarifo.

I. in II. TARIFA (brutto).

Premijske vloge za pokojninsko zavarovanje.

Za zavarovanje 100 Din mesečne pokojnine znaša premijska vloga mesečno:

Pristopna starost	I. tarifa		II. tarifa	
	Din	p	Din	p
20	23	30	12	15
21	23	05	12	15
22	22	75	12	15
23	22	50	12	20
24	22	25	12	25
25	22	—	12	35
26	21	70	12	75
27	21	40	13	15
28	21	15	13	55
29	20	90	13	95
30	20	60	14	35
31	21	25	14	80
32	21	90	15	75
33	22	55	15	65
34	23	25	16	15
35	23	95	16	60

Primeri:

1. Član je dovršil 20. leto in se zavaruje za 100 Din mesečne pokojnine, plača premijske vloge po prvi tarifi Din 23,30, a po drugi tarifi 12,15 Din mesečno. — Isti član se zavaruje za 500 Din mesečne pokojnine, plačuje po prvi tarifi 5krat po 23,30 Din ali 116,50 Din mesečno, a po drugi tarifi 5krat 12,15 Din ali 60,75 Din mesečno.

2. Član je dovršil 30 let in se zavaruje za 700 Din mesečne pokojnine (ali 8400 Din letno).

Plačuje po prvi tarifi 7krat 20,60 Din., t. j. 144,20 Din mesečno, a po drugi tarifi 7krat 14,35 Din, t. j. 100,45 Din mesečno.

Pristopna starost	I. tarifa		II. tarifa	
	Din	p	Din	p
36	24	70	17	10
37	25	50	17	60
38	26	30	18	10
39	27	15	18	65
40	28	—	19	25
41	28	95	19	80
42	29	90	20	40
43	31	—	21	05
44	32	10	21	75
45	33	25	22	40
46	32	50	23	15
47	31	70	23	90
48	31	—	24	75
49	30	35	25	60
50	29	75	26	50
51	29	20	26	15
52	28	75	25	90
53	28	35	25	70
54	27	80	25	25
55	27	75	25	45

15. Primerjalni pregled pokojnine članov in rodbine:

Po prvi tarifi. (Glej tab. 3.)

Iz te primerjave je razvidno, kako je izražena socialna plač zavarovanja s tem, da so vdove z otroki in sirote brez očeta in matere posebno preskrbljeni.

16. Razmerje med vplačevanjem in pokojnino:

Član, zavarovan s 30 leti za 12.000 Din letno, vplačuje za 10 let 24.720 Din, prejema pa letno osebno 5.280 Din, to se pravi, da prejme vse vloge povrnjene v komaj 5 letih. Žena s tremi otroki prejema letno 8.568 Din in prejme vrnjene vloge v kratkih treh letih.

Letna zavar. pokojn.	Prejema pokojnino	Letna pokojnina po			
		3 letih in po 5 letih	10 letih	20 letih	30 letih
6.000—	član osebno	1.800—	2.640—	4.320—	6.000—
	vdova sama	1.080—	1.584—	2.592—	3.600—
	vdova s 3 otroci 3 otroci, brez star.	3.780— 5.400—	4.284— 5.400—	5.292— 5.400—	6.000— 5.400—
12.000—	član osebno	3.000—	5.280—	8.640—	12.000—
	vdova sama	2.160—	3.168—	5.184—	7.200—
	vdova s 3 otroci 3 otroci, brez star.	7.560— 10.800—	8.568— 10.800—	10.584— 10.800—	12.000— 10.800—
36.000—	član osebno	10.800—	15.840—	25.920—	36.000—
	vdova sama	6.480—	9.504—	15.552—	21.600—
	vdova s 3 otroci 3 otroci, brez star.	22.680— 32.400—	25.704— 32.400—	31.752— 32.400—	36.000— 32.400—

† Ivan Rebek:

Zivljenje in trpljenje slovenskega obrtnika

S pisanjem svojih spominov sem imel namen svojim sodobnim in prihodnjim tovarišem pokazati nedostatke, ki jih človek preživi na svoji življenjski poti. Služili jim bodo v pouk in v spoznanje resnice, »da le čevljar sodi naj kopito«. Ni vsak sposoben za vse. Posebno pa je trda življenska šola za one, ki si ne znajo pomagati. Takega vsi zasmehujejo in izrabljajo v svoje sebične namene.

Prišel bom s popisovanjem svojega življenja v času, ko sem začel sam misliti in premišljavati, kaj naj bo nekoč iz mene.

1. Kam...?

Prepuščen samemu sebi sem prišel v Lokavec v Vipavski dolini k svojemu bratu Francetu, katerega dotlej še nisem poznal. Ta je bil za 20 let starejši od mene in me je imel zelo rad. Njegova žena me pa ni mogla trpeti, toda vztrajal sem in se držal nasveta tete Barbe, ki mi je pravila: »bodi pokoren

in pošten kjerkoli se boš v življenju nahajal.« Svojo zapuščenost sem tembolj čutil, ko mi je kmalu po mojem prihodu v Lokavec javila sestra žalostno novico, da me je edino ljubljeno bitje, moja teta zapustila za vedno.

Opravljal sem dela, kakršna zmoro 11-letni otrok. Nihče me ni pošiljal v šolo, kajti takrat obvezne šole še ni bilo. Moja želja, da bi mogel obiskovati redni šolski pouk se ni nikoli izpolnila. Služil sem svoji svakinji kot vsestranska moč: pasel sem krave, pripravljal drva, postavljaj na kegljišču krogle, nakupoval različne drobnarije ter hodil v bližnjo Ajdovščino po pošto. Kmalu sem pridobil na ugledu. Gostom, ki so prihajali v gostilno in so mi — mimogrede povedano — prerokovali še lepo bodočnost, sem z velikim veseljem stregel.

Nekega dne dobi brat France pismo od brata Jožeta, potujočega ključavničarskega pomočnika. V pismu je brat Jože popisoval dogodke iz svojega »vandranja«, razne običaje, šege itd. Ko je brat pismo glasno prebral, me je vprašal: »No, ali boš tudi Ti mogel pisati kdaj tako pismo? Preden sem mo-

II. Zavarovanje kapitala moški in dote ženski deci.

1. Kapital ali doto lahko zavaruje vsak obrtnik do svojega 50. leta, od otrokovega rojstva do njegove 12letne starosti in to od 3000 do 36.000 Din.

2. Premijske vloge se plačujejo po tarifi mesečno naprej, osebno ali po čekovni položnici.

3. Zavarovani kapital in dote se izplačujeta otroku čim dovrši dvajset let starosti.

4. Ako otrok umre preden bi moral prejeti zavarovano vsoto, tedaj se staršem vrne 90% od vplačanih vlog.

Ako starši umrejo prej nego so polnih 5 let vplačevali vloge, tedaj se vrne 90% od vplačanih vlog. Ako starši umrejo, ko že 5 let vplačevali vloge, tedaj se ne vplačujejo dalje, otrok doseže pa pravico na zavarovan kapital čim dovrši 20. leto.

Uvod k izračunanju premijskih vlog.

III. TARIFA (brutto).

Premijske vloge za zavarovan kapital in dote otrokom. (Glej tab. 4.)

V pokončni rubriki so leta starosti očeta, od 25. do 30. leta in dalje do 50 let. — Ako ima 57 let, tedaj najdemo v rubriki 40 let. Vodoravno so navedena leta otroka in kjer se križa vodoravna in pokončna linija, najdemo tarifno ceno za 100 Din zavarovanega kapitala. Voto kapitala pomnožimo s tarifno ceno in dobimo letno premijsko vlogo.

Primer: oče 29 let z otrokom 10 mesecev tarifne cene 3,17 Din, pomnožimo z zavarovanim kapitalom 10.000 Din, dobimo 317 Din letne premijske vloge, ali mesečno 26,40 Din.

III. Zavarovanje rente z vlaganjem v fond rodbinske hranilnice:

1. Vsak obrtnik lahko vlaga mesečno najmanj 40 Din in največ mesečno 5000 Din. Vlaganje traja 10 let.

2. Po polnih deset let vlaganja ima vlagatelj pravico do rente od vloženega kapitala do svoje smrti.

3. Po smrti vlagatelja prejema rento enako žena in otroci vlagatelja do svoje smrti. Žena izgubi pravico s poroko.

gel odgovoriti, je že svakinja dodala: »Ah ta, iz tega ne bo nikoli nič, kvečjemu kak tržaški fakini!«

V takih prilikah sem v Lokavcu preživel dve leti in pol. Po tem času se je posrečilo bratu Francetu, na posredovanje nekega kovaškega pomočnika preskrbeti zame mesto učenca, pri nekem malem ključavničarskem mojstru v Gradcu. To je bilo odločilnega pomena zame. Pripravili so mi nekaj perila, obleke in potrebne dokumente. Tako sem nekega zgodnjega jutra, v sredi meseca junija leta 1877. pešal iz Lokavca čez Ajdovščino, Col, Podkraj, Hrušico do Logatca. Slovo od doma mi ni bilo težko; ljubezni, ki jo otrok v svoji mladosti težko pogreša v tej hiši nisem našel. Brat me je nekaj časa spremljal, za odhodnico mi je vrezal v bližnjem grmu popotno palico in mi jo izročil rekoč: »Ta palica naj Te povede v boljšo bodočnost in naj Te privede nazaj v domovino kot sposobnega moža, ki si bo lahko ustvaril svojo lastno eksistenco.« Sveto sem obljubil, da se bom ravnal po njegovih besedah in mu segel v roki za slovo.

(Dalje prih.)

Starost otroka	Starost očeta v letih						Letne premije
	25	30	35	40	45	50	
0	3,16	3,17	3,18	3,23	3,33	3,51	
1	3,47	3,48	3,50	3,57	3,66	3,85	
2	3,81	3,83	3,84	3,88	3,99	4,19	
3	4,18	4,19	4,21	4,25	4,36	4,55	
4	4,60	4,61	4,62	4,67	4,77	4,96	
5	4,96	4,96	4,97	5,02	5,11	5,30	
6	5,49	5,60	5,61	5,66	5,75	5,95	
7	6,20	6,21	6,23	6,27	6,37	6,56	
8	6,92	6,94	6,95	7,	7,09	7,27	
9	7,77	7,79	7,83	7,95	8,10	8,41	
10	8,78	8,79	8,81	8,83	8,89	9,05	
11	10,03	10,04	10,05	10,08	10,18	10,34	
12	11,57	11,59	11,60	11,63	11,73	11,79	

Ko žena umre ali se poroči, odpade njen del na starše vlagatelja do smrti. Po njihovi smrti preide ta pravica na vlagateljve otroke.

Ko umre kak otrok vlagatelja, pripade njegov del rente drugim otrokom, ako nima otrok, pripada renta živim otrokom vlagatelja.

Ako vlagatelj nima otrok, pripada renta njegovi vdovi in njegovim staršem enakopravno.

Ako se vlagatelj ni oženil, tedaj pripada renta njegovim staršem.

Ako vlagatelj nima niti dece niti staršev, pripada renta njegovi vdovi.

4. Ko žena, otroci in starše vlagateljivi izumrejo, pripade ves kapital zakonskim naslednikom po oporoki.

Ako tudi teh ni, tedaj pripada kapital pokojninskemu fondu.

5. Ako vlagatelj preneha z vlaganjem po treh letih vlaganja, ima pravico na rento šele po desetih letih, računajoč od začetka vlaganja. Ali ako je prenehal vlagati radi uboštva ali invalidnosti, lahko vseeno uživa rento pred dovršenimi 10 leti.

Ako tak vlagatelj umre v času vlaganja, tedaj ima družina pravico, da nadaljuje z vlaganjem in zahteva rento.

6. Člani so dolžni vloge plačati prvih 15 dni v mesecu. Kdor 3 mesece ne plača vlog ali ako je vlagal manj od treh let, zgubi pravico do nadaljnjega vlaganja in se mu vrne 75% vloženega kapitala.

7. Vsako leto se čisti dobiček fonda rodbinske zavarovalnice razdeli sorazmerno na vloženi kapital vsakemu vlagatelju.

8. Kapital fonda rodbinske zavarovalnice se vloga v hipotekarna posojila in menična posojila ter posojila na zastavo. Prednost na vsa posojila imajo vlagatelji.

9. Renta in kapital rodbinske hranilnice se ne morejo zalagati, niti na kakršenkoli način zarubiti.

IV. Posojila in bančni oddelek.

Za bančne posle in dajanje posojil velja poseben »Pravilnik za bančne posle«.

Obrtniki, zavarujte si pokojnino in takoj pišite »Zvezi obrtnih društev in Ljubljani«, da vam pošlje natančne ponudbe in prospekte.

Uredba o volitvi svetnikov zbornic za TOI

(Nadaljevanje.)

Kandidatne liste (členi 22.—25.).

Kandidatne liste se postavijo za vsako volilno telo in volilno okrožje posebej. Vlagajo se na posebnih, od glavnega volilnega odbora predpisanih uradnih obrazcih. Morajo se vložiti pri glavnem volilnem odboru v dveh izvodih najkasneje 10 dni potem, ko poteče rok, do katerega morajo biti reklamacije rešene, ta dan pa se označi v razpisu volitev. Liste se označujejo po njih nosilcu, to je po kandidatu, ki je prvi zapisan na nji. Ena oseba sme biti nosilec liste samo na eni kandidadni listi. (Prejšnja uredba iz l. 1927 je vsebovala določilo, da se sme ena oseba kandidirati samo na eni listi. To določilo je prvotno imela tudi nova uredba, pa se je kasneje izpremenilo s tem, da se je prepoved omejila le na nosilcaliste.) Kandidatna lista mora navajati toliko kandidatov in namestnikov, kolikor jih je voliti v dotičnem volilnem telesu in okrožju, z izjemo, da ne sme imeti v volilnem okrožju zborničnega sedeža nobena kandidatna lista več kot tri kandidate, iste stroke. Kandidatnim listam morajo biti priložene pismene izjave dotičnih kandidatov, ki os člani uprave ali nadzornega odbora kakega prisilnega združenja, da bodo odstopili od te svoje funkcije, če bodo izvoljeni.

Kandidatne liste podpisujejo predlagatelji, ki jih mora biti petkrat toliko kolikor je kandidatov-obrtnikov. Najmanjše število predlagateljev je 50 za kandidate-obrtnike, izvzet je primer, če je volilcev samo 30 in zato zadošča le petina števila volilcev. (Po prejšnji uredbi je moralo obrtniško kandidatno listo podpisati najmanj 100 volilcev.) Predlagatelji smejo podpisati le eno listo; če jih podpisujejo več, velja njih podpis le za listo, ki je bila prva vložena. Predlagatelji morajo enega izmed

sebe označiti za predstavnika liste oziroma njegovega namestnika.

Kandidatna lista, ki je bila izročena glavnemu volilnemu odboru, se ne more več preklicati in tudi ne izpremeniti. Glavni volilni odbor potrди kandidatne liste in jih uradno objavi v zborničnem glasilu ali v Službenem listu najkasneje 15 dni pred glasovanjem. Če pa kandidatna lista ni v redu, se mora v 3 dneh vrniti, da se popravi. Popravljen lista se more vrniti, vendar to le do roka, ki je določen za vlaganje list.

Če se za kako volilno telo in okrožje potrди samo ena kandidatna lista, jo proglašajo glavni volilni odbor za izvoljeno. Če pa ni bila vložena nobena kandidatna lista, more sestaviti listo zbornično predsedstvo, oziroma, če je bila zbornica razpuščena, glavni volilni odbor.

Volilni material (glasovnice). (Čl. 26—28.)

Glasovnice poedinih volilnih teles se morajo razlikovati po barvi, prav tako tudi ovojnice, ki morajo biti iz neprosojnega papirja. Glasovnice morajo biti opremljene s pečatom zbornice z označbo, za katero volilno okrožje in katero volilno telo veljajo.

Besedilo glasovnic:

„Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, odsek obrtni, volilno okrožje

Glasujem za kandidatno listo:

J. J. ○

J. J. ○

J. J. ○

Kandidatne liste morajo biti označene z imenom nosilca, ki mora biti natisnjeno na glasovnici pred krogom. Glasovati se sme le za tisto kandidatno listo, ki je potrjena in natisnjena na glasovnici. Volilec glasuje tako, da izpolni s križcem tisti

krog, ki je natisnjen na glasovnici poleg imena nosilca kandidatne liste, za katero glasuje.

Tista glasovnica, ki nima izpolnjenega kroga, oziroma tista, na kateri je zapisano še kaj drugega, izgubi veljavnost.

Volilne skrinjice in glasovnice z ovojnici razpošlje glavni volilni odbor 15 dni pred začetkom glasovanja krajevnim volilnim odborom v takem številu, kakor je dokončno ugotovljenih volilcev.

(Konec prih.)

Uredba o sorazmerju med učenci in pomočniki v obrti in trgovini

Minister trgovine in industrije je izdal sporazumno z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje ter po zaslišanju ind. obrtnih in del. zbornic uredbo o ureditvi sorazmerja učencev v primeri s številom pomočnikov v trgovinah in obrti ter delavnicah, kjer se izvaja obrt.

Ta uredba je velikega gospodarskega pomena za ureditev našega obrtnega delovanja ter so jo imele vse naše Zbornice že davno v svojem delovnem programu.

Uredba se glasi:

Čl. I. V trgovinah in obrti smejo biti istočasno v uku: učencev, če dela lastnik obrti sam ali z enim pomočnikom, dva učencev, če je v obrti zaposlenih 2 do 5 pomočnikov, 3 učenci pri 6—10 pomočnikih, 4 učenci pri več kot 10 pomočnikov ter v izjemnih primerih, kjer to zahtevajo okoliščine, sme ban po zaslišanju pristojnih zbornic dovoliti da se število učencev zviša.

Čl. II. Za določitev števila učencev se jemlje povprečno število stalno zaposlenih pomočnikov tekom zadnjega leta (najmanj 4 tedne).

Čl. III. Za dobo 6 mesecev računajoč od dneva izdaje pooblastila ali dovoljenja, ne smejo lastniki obrti sprejeti več od enega učenca.

Čl. IV. Določbe te uredbe veljajo tudi za delavnice, kjer se obrt izvršuje na tovarniški način, za strokovne delavnice tovarn, za delavnice in podjetja, ki ne spadajo pod določbe obrtnega zakona in za delavnice podjetij ali ustanove, kjer se v smislu obrtnega zakona izvršujejo obrtna dela.

Čl. V. Omejitve te uredbe veljajo za glavne obrti in za njihove podružnice in druge pomožne lokale, v smislu § 132. o. z.

Čl. VI. Za učence, ki jih ta uredba dobi v uku, ne veljajo omejitve predpisane s to uredbo.

Čl. VII. Kršitve te uredbe se kaznuje po določbah § 398 o. z.

Vestnik naših organizacij

V nedeljo 10. t. m. se je vršila v Celju seja širšega odbora Zveze obrtnih društev Dravske banovine v Ljubljani. Zastopane so bile obrtniške postojanke, iz Vranskega, Zagorja ob Savi, Trbovelj, Laškega, Soštanj, Ljubljane, Zg. Šiške pri Ljub., Ormoža, Središča ob Dravi, Sv. Pavla pri Preboldu, Kamnika, Celja in Maribora. Ostala društva so radi oddaljenosti in neugodnih želez. zvez upravičeno izostala.

O obravnavi dnevnega reda in poteku seje, ki je bila nad vse stvarna in zanimiva ter zelo obširna, se še povrnemo.

Obrtno in trgovsko društvo v Ormožu je na občnem zboru dne 26. aprila t. l. izvolilo za predsednika Stuhca Marka, zidarskega mojstra ter Dogšo Josipa, tovarnarja kot podpredsednika.

Obrtniško društvo v Gorenji vasi je na svojem zadnjem občnem zboru, ki se je vršil 5. aprila izvolilo ponovno za predsednika agilnega tovariša g. Ivo Šorli-ja, pekovskega mojstra v Gorenji vasi. Zbora se je udeležilo korporativno vse članstvo, kar je dokaz velike stanovske zavednosti in čuta do tovariške skupnosti. Tu se obrtništvu zaveda, da je namen prostovoljne organizacije povezati vse razpoložljive sile v borbeno edinicu, ki bo lahko ščitilo skupne interese. Zgolj strokovne oz. prisilne organizacije ne zadostujejo za varstvo obrtniških interesov. Obrtništvu se je na zboru pri-

tožilo proti kreditni politiki Zanatske banke, ki bi morala znižati obrestno mero tako, da se bo lahko posluževal tega kredita tudi mali po-deželski obrtnik.

Obrtno društvo v Gorenji vasi priredi v nedeljo 31. maja t. l. ob 15. uri **Tombolo z veliko ljudsko vrtno veselico** v korist onemoglih obrtnikov.

Vabimo obrtništvo bližnje in daljne okolice, ki mu je do lepih naravnih krasot in prijetnega razvedrila, da poseti to prireditev.

Obrtniško društvo za sodni okraj Vel. Lašče, priredi 21. maja t. l. ob 15. uri v Vel. Laščah igro »Stric v Toplicah« s sodelovanjem dobrepolske godbe na pihala. Dolžnost vsega okoliškega obrtništva kakor tudi širše javnosti je, da si ogleda prvi tak nastop naših obrtnikov v kočevskem okraju. Obrtniške organizacije posnemajte!

Obvestila

Konferenca gospodarskih zbornic se je vršila pred kratkim v Novem Sadu. V razpravi o minimalnih mezdah, se je zahtevalo, da je treba delavstvu za njegovo delo nuditi toliko zasluzka, da bo lahko živel. Ako se hoče reševati današnje gospodarsko stanje, tedaj ga je treba pričeti reševati v jedru. Zamrlo denarno gospodarstvo naj se požiivi ter naj se iz vseh razpoložljivih sredstev podpre omogočenje novih zasluzkov v državi.

Konferenca se je izrekla za ukinjenje sankcij, kajti dovolj izgube so prizadejale našemu gospodarstvu. Konferenca je dalje zahtevala, da se izda pravilnik proti širjenju krošnjarnjenja.

Zahtevalo se je, da se načrt novele obrtnega zakona dostavi na proučevanje vsem zbornicam, potem pa naj se vrši anketa s predstavniki zainteresiranih ministrstev, banskih uprav in zbornic.

Stare tisočake s podobo sv. Jurija in 10 dinarske bankovce rdeče barve lahko zamenjate samo še pri »Glavni državni blagajni« v Beogradu, kamor pošljite nezamenjane bankovce v denarnem pismu.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Vsem dopisnikom se zahvaljujemo za njihovo pozornost. V tej številki radi pomanjkanja prostora nismo mogli vsega priobčiti.

»Obrtni Vestnik« je Vaš list, zato poročajte o vseh Vaših težnjah in Vašem trpljenju, da se bo čul glas iz vseh krajev in bo vse obrtništvo obveščeno o skupnih in enakih težnjah. Vsaka organizacija naj določi po enega ali več dopisnikov, ki bodo stalno poročali iz svojega kraja. Poročila naj bodo kratka in jedrnata. Vsi dopisi naj bodo poslani na uredništvo najkasneje do 10. in 20. v mesecu.

Posebno pa polagamo vsem našim prijateljem in sodelavnikom toplo prošnjo na sree, da nam pomagajo pri širjenju »Obrtnega Vestnika«.

Naročnike, ki bi želeli kako pojasnilo v spornih vprašanih stanovskega ali pravnega značaja, naj pišejo na uredništvo »Obrtnega Vestnika«, potom katerega bodo prejeli odgovor.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje dobavo blaga na izdelavo oblek mestnim nižjim uslužbencem, dalje zimskih sukenj, pelerin, suknjičev, čepic, čevljev in škornjev. Ponudbe je vložiti do 23. t. m. na gospodarski urad mestnega poglavarstva.

Od 15. maja veljajo novi železniški in avto-busni vožnji redi ter nove zveze pri morski in zračni plovi. Spremenjena je tudi potniška tarifa.

Obisk

XVI. LJUBLJANSKEGA VELESEJMA

od 30. maja do 8. junija 1936

je vsakemu obrtniku najboljša šola.

RAZSTAVA INDUSTRIJE IN OBRTL.
GOSTINSKA RAZSTAVA.
POHISTVO.
AVTOMOBILL.
»SODOBNA GOSPODINJA«.
MODNA REVIJA.
RAZSTAVA MALIH ŽIVALI.

Polovična voznina na železnicah, parobrodih, avijonih. Na odhodni postaji je treba kupiti poleg cele vozne karte še rumeno železniško izkaznico za Din 2.—. Po obisku velesejma povratek brezplačen.

Ne pozabite:

od 30. maja do 8. junija 1936
Ljubljanski VELESEJEM

Stanovska zavednost je najtrdnější temelj stanovske organizacije.

Zaloga

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, raznih okvirjev i. t. d.

STAVBNO
IN UMETNO STEKLARSTVO

Avgust Agnola

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 10

Račun poštne hranilnice 10.940. — Tel. 24-78

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Česko-jugoslovenska
veletrgovina blaga

ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica šte. 7

Zajamčeno enako trde bruse, skalce, kašarje, razpošilja najceneje kamnolom ROJS, ROGATEC.

ZANATSKA BANKA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd.

Delniška glavica Din 75.000.000
Udeležba države Din 30.000.000

Glavna podružnica Zagreb
Podružnica Sarajevo

PODELJUJE

obrnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Priviligirane Agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Brzjavni naslov: »Zanatska« Ljubljana. — Telefon št. 30-20. — Račun Poštne hranilnice št. 14.003.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice
in kredite v tekočem računu vsem
kredita zmožnim osebam in tvrdkam

»INDUS«, tovarna usnja in usnjenih izdelkov, družba z o. z. Ljubljana

Tovarna gonilnih jermen izdeluje v najboljši kakovosti: Vse vrste transmisijskih jermen znamke »Panther«, »Kron«, Indus »Special-Citrontan«. Tehnične predmete za tekstilno industrijo kakor Pikerje, udarne kapice, udarna jermena, manšete, tesnila itd.

Tovarna usnja izdeluje vse vrste usnja, krom in galunski stroj, telečji in goveji boks, kravine, dulboks, blankusnje, usnje za knjigoveze, svinjsko usnje za galanterijo in sedla.

Tovarna galanterijskih izdelkov izdeluje kovčge, gamaše, opasače, žoge, aktovke itd.

DOMAČI KAPITAL!

DOMAČI DELAVCI!